GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE DI.

Pe unŭ anŭ 12 flor., pe şése lunĭ 6 flor., pe trei lunĭ 3 flor.
România şi străinătatea:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 franci.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 250 — *Vinerĭ, 13 (25) Noemvre.* — 1887.

Braşovŭ, 12 Noemvre 1887.

Adĭ primimŭ o nouă corespondenţă din Viena dela unŭ altŭ corespondentŭ.

In cele ce ni se scriu, ni se înfăţişeză opiniunea publică din capitala monarchiei austro-ungare despre atitudinea delegaţiunei „ungare.“

Opiniunea publică e defavorabilă Ungurilorŭ dela putere. S'au convinsŭ politicii şi bărbaţii de statŭ ai Translaitaniei, că delegaţiunea ungară a devenitŭ delegaţiune esclusivŭ *maghiară,* că poporele nemaghiare suntŭ nedreptăţite, că vocea lorŭ e înăbuşită. In astfelŭ de stare anormală, delegaţiunei „ungare“ nu i se póte recunósce legalitatea, fiindŭ o representanţă orĭ o espresiune a minorităţii, ér nu a maiorităţii sdrobitóre a populaţiunei.

Opiniunea publică în partea de dincolo a monarchiei e convinsă, că în curêndŭ Ungurii dela putere se vorŭ treḑi din beţia ilusiunilorŭ şi visurilorŭ lorŭ în adevĕrata realitate.

Étă ce ne scrie corespondentulŭ din vorbă:

Viena, *10 (22) Noemvre 1887.*

Delegaţiunile adunate în Viena au ajunsŭ la finea sesiunilorŭ; cea austriacă s'a 'ncheiatŭ, pe când cea ungară mai aştéptă promulgerea decisiunilorŭ sancţionate. Ambele delegaţiunĭ au datŭ ansă la diferite discusiunĭ. Delegaţiunea unguréscă însĕ s'a distinsŭ cu desĕvêrşire prin manifestaţiunĭ demonstrative şi estravagante.

Maioritatea delegaţiunei unguresci se pare, că s'a pregătitŭ înadinsŭ pentru accentuarea *ideilorŭ maghiare,* ca şi când Ungaria numai de Maghiarĭ ar fi împopulată. *Nicĭ o amintire nu s'a făcutŭ de naţionalităţile nemaghiare* de sub coróna Stului Stefanŭ, ca şi când nicĭ n'arŭ esista pe pămêntŭ.

Cu deosebire au fostŭ preocupaţĭ membrii delegaţiunei de „misiunea séu chemarea naţiunei maghiare în Orientŭ“. In acéstă cestiune au fostŭ *par exellence* persóna séu planurile contelui Andrássy obiectŭ de căpetenie alŭ demonstraţiunei în delegaţiune. Deşi s'a datŭ contelui Kalnoky un votŭ de încredere, dér din sgomotósele ovaţiunĭ ce s'au adusŭ antecesorului sĕu resultă, că numai formalŭ s'a votatŭ încredere contelui Kalnoky şi că într'adevĕrŭ simpatia delegaţiunei unguresci e pe partea lui Andrássy.

Cu dreptŭ cuvêntŭ putemŭ ḑice, că votulŭ de încredere s'a datŭ contelui Kalnoky numai sub condiţiunea, décă va urma căile prescrise de contele Andrássy.

Acéstă demonstraţiune e fórte provocĕtóre. Maghiarii nu'şĭ mai aducŭ aminte, că contele Andrassy din causa planurilorŭ sale nepracticabile şi nerealisabile a trebuitŭ sĕ demisioneze. Vorŭ ei póte sĕ-i facă posiţia actualului ministru de esterne imposibilă?

Direcţiunea, care vorŭ s'o dea Maghiarii politicei esterne, nu corĕspunde şi *nu póte corĕspunde* chiămărei monarchiei austro-ungare!

Contele Apponyi a accentuatŭ în delegaţiune, ca politica externă a monarchiei austro-ungare trebue sĕ-şĭ acomodeze activitatea sa „misiunei naţiunei maghiare“ şi monarchia trebue sĕ ia conducerea popórelorŭ balcanice în mâna sa, căcĭ acésta o recere „chiămarea naţiunei maghiare“. Aceste propunerĭ s'au luatŭ cu cea mai viă plăcere spre cunoscinţă, de cătră întréga delegaţiune unguréscă.

Peste totŭ şi din tóte vedemŭ, că acestea suntŭ ideile fostului ministru de externe, ale contelui Andrassy.

Dér manifestaţiunile acestea suntŭ numai ilusiunĭ ridicule şi unŭ politicŭ expertŭ va trece c'unŭ simplu zîmbetŭ peste ele.

Nemulţămirea basată a popórelorŭ nemaghiare e cu multŭ prea mare, decâtŭ sĕ le permită celorŭ dela putere a visa — căcĭ numai unŭ visŭ îlŭ putemŭ numi — numai şi numai de *marele statŭ maghiarŭ.* Mai curêndŭ séu mai târdiu sĕ vorŭ treḑi din dulcele lorŭ visŭ în *adevĕrata realitate.*

Delegaţiunei maghiare, căcĭ ungară n'o putemŭ numi, pare că nicĭ nu-i pasă de absenţa orĭ-cărui delegatŭ alŭ popórelorŭ nemaghiare...... Prin delegaţiune n'a vorbitŭ Ungaria, ci numai naţiunea maghiară, şi decĭ din punctŭ de vedere alŭ dreptului publicŭ, trebue sĕ-i negămŭ orĭce legalitate, fiindŭ că Românii şi Slavii n'au fostŭ representanţĭ în ea, deşi Românii şi Slavii compunŭ maioritatea populaţiunei Ungariei.

Austro-Ungaria şi România.

Ḑilele acestea s'a ţinutŭ la Budapesta o conferinţă privitóre la uniunea căilorŭ ferate austro-române. Ḑiarului „Neue Freie Presse“ îi se comunică în acéstă privinţă din Budapesta următórele:

La direcţiunea d'aci a societăţii căilorŭ ferate austro ungare s'a ţinutŭ în ḑiua de 17 Noemvre o conferinţă a administraţiunilorŭ de căi ferate părtaşe la uniunea austro-ungară-română şi cu acéstă ocasiune, pe lângă afacerile interne ale uniunei, s'a discutatŭ şi asupra disposiţiunilorŭ pentru transportulŭ vagónelorŭ-reservorii, pentru că direcţiunea căilorŭ ferate române a propusŭ unele modificărĭ, astfelŭ că vagónele deşerte sĕ nu se transporte deşerte, ca până acum, libere de orĭce taxă la fiecare drumŭ, şi anume la primulŭ drumŭ, ci numai atuncĭ când în aceeaşĭ relaţiune a făcutŭ acelaşĭ drumŭ în starea încărcată.

Deórece vagónele-reservorii, aprópe fără escepţiune, se esportă încărcate din România şi se reîntorcŭ aci góle, primirea acestei propunerĭ ar oferi posesorilorŭ de vagone reservorii din România avantagie de care vagonele ce se ducŭ din Austro-Ungaria în România mai totd'auna pentru a fi încărcate cu petroleu, spirtŭ etc., numai în rare casurĭ s'ar pute bucura.

Dér afară de acésta, fiindŭ că propusa modificare a acestorŭ disposiţiunĭ este în contraḑicere cu acele disposiţiunĭ, care suntŭ în vigóre pentru traficulŭ internŭ alŭ Austro-Ungariei, propunerea administraţiunei căilorŭ ferate române a fostŭ respinsă de maioritatea Conferinţei, din care causă representanţii căilorŭ ferate române au pusŭ în perspectivă denunţarea disposiţiunilorŭ esistente pentru transportulŭ vagonelorŭ-reservorii.

Conferinţa a mai hotărîtŭ sĕ se priméscă unele staţiunĭ noue în tarifulŭ unionistŭ, sĕ se facă tarife escepţionale pentru mai multe articole şi sĕ se emită favorurĭ de reespediţiune pentru transporturile de cereale în magasia agricolă din Innsbruck.

Proiectulŭ de lege pentru urcarea dărilorŭ.

Comisiunea financiară a camerei deputaţilorŭ unguresci a desbătutŭ proiectulŭ de lege prin care se urcă darea de consumŭ pe vinŭ, pe carne, pe zacharŭ şi pe bere.

Raportorulŭ *Hegedüs* ḑise că proiectulŭ intenţionéză o sporire a veniturilorŭ statului cu 3.600,000 fl., precum speră guvernulŭ. Raportorulŭ găsesce că nu e esagerată acéstă sporire a dărilorŭ.

Horanszky respinge proiectulŭ, fiindŭ că totŭ nu se vorŭ regula finanţele. Mai alesŭ nu póte elŭ sĕ-şĭ dea votulŭ pentru sporirea dării pe carne. Dér şi producţiunea vinului e ameninţată de crisă şi decĭ nu e cu cale a spori nicĭ darea de consumŭ pe vinŭ.

Wahrmann primesce proiectulŭ, fiindŭ că prin cru-

FOILETONŬ.

Cosmogonia.

Marţĭ séra, precum amŭ comunicatŭ, d-lŭ Michailŭ Paulianŭ a ţinutŭ prima conferinţă astronomică, în care a vorbitŭ despre nascerea Universului (Cosmogonia).

Pĕnĕ ce vomŭ pute publica întréga disertaţiune a eruditului conferenţiarŭ, amŭ găsitŭ cu cale sĕ dămŭ pentru astăḑi unŭ resumatŭ alŭ conferinţii după notele ce amŭ putatŭ lua.

Domnulŭ Paulianŭ şi a începutŭ conferinţa printr'o introducţiune în care arată, că atuncĭ când se chiamă sciinţa ca sĕ esplice formaţiunea lumei numai prin singurulŭ jocŭ alŭ forţelorŭ naturei, depărtândŭ intervenţiunea divină până la cele din urmă limite, prin acésta se aduce o lovire în cele mai respectabile sentimente şi cade vechia demonstraţiune a esistenţei lui Dumneḑeu, dedusă din minunile cerului: *Coeli enarrant gloriam Dei.*

Spiritulŭ omenescŭ e făcutŭ de natura lui sĕ caute totdéuna o esplicaţiune a fenomenelorŭ ce se petrecŭ în Universŭ, şi sciinţa prin cele mai convingĕtóre probe a demonstratŭ omului, că ceea ce numimŭ noi cerŭ, totă acéstă imensă boltă ce o vedemŭ deasupra nóstră este unŭ efectŭ de perspectivă aeriană, tóte astrele şi tóte stelele strălucitóre suntŭ o materiă condensată şi devenită incandescentă întocmai ca ferulŭ supusŭ loviturilorŭ de ciocane.

Décă spiritulŭ sciinţificŭ — ḑice conferenţiarulŭ — îşĭ impune drepturile sale pentru esplicarea fenomenelorŭ naturei depărtândŭ orĭ-ce ideiă de supra-naturalŭ, — spiritulŭ filosoficŭ îşĭ impune şi elŭ drepturile sale în acelaşĭ timpŭ, spre a concilia tendinţele scienţifice cu noţiunea superióră a unei *Provedinţe,* arĕtându-ne că s'au găsitŭ filosofĭ, carĭ au trebuitŭ sĕ se smulgă câte-odată din cerculŭ preocupaţiunilorŭ materiale şi sĕ se înalţe cu cugetarea şi cu admiraţiunea asupra luminei ḑilei, asupra acestui sóre atâtŭ de radiosŭ, ce ne trimite lumină şi căldură animândŭ natura întrégă, asupra miriadelorŭ de stele, carĭ, sub formă de puncte luminóse, împodobescŭ cu multă graţia bolta cerescă, asupra regularităţii cu care nóptea succede ḑilei, asupra mişcărei atâtŭ de regulată a astrelorŭ şi asupra reîntórcerei lorŭ la punctulŭ de plecare; şi după ce prin comparaţiune stabilescŭ ordinea ce esistă în sistemulŭ nostru planetarŭ şi la celelalte corpurĭ cerescĭ, conchide în fine, că o asemenea ordine nu putea fi altceva decâtŭ numai opera unei *Inteligenţe superióre,* din care a trebuitŭ sĕ derive şi Inteligenţa nóstră.

Aci d-lŭ Paulianŭ ne spune că nu riscămŭ sĕ fimŭ înşelaţĭ, admiţĕndŭ cu filosofii *esistenţa unei Inteligenţĭ superióre,* raportândŭ la ea totă splendórea Universului fiindŭ că totuşĭ o sĕ ne întelnimŭ cu ea în Cosmogoniă, adecă la esplicarea nascerei Universului; însĕ spiritului omenescŭ nu-i place sĕ se întelnéscă cu fiinţa supremă decâtŭ numai acolo unde sciinţa nu mai póte sĕ-lŭ satisfacă.

Conferenţiarulŭ ḑice că s'au găsitŭ spirite, carĭ sĕ afirme, că sciinţa este o armă cu care cineva póte nega esistenţa lui Dumneḑeu. Acéstă aserţiune sciinţa a trebuitŭ sĕ o respingă ca nefundată, căcĭ altmintrelea ar trebui după acele spirite sĕ admitemŭ, că astrele şi tóte minunile naturei nu suntŭ altceva, decâtŭ nisce efecte ale hasardului (ale întêmplărei), că Inteligenţa nóstră nu ar fi altceva decâtŭ materiă care s'ar fi pusŭ prin ea însaşĭ sĕ cugete. Omulŭ ar redeveni unŭ animalŭ ca tóte celelalte, şi ca şi ele, va muri, după ce mai ântêiu îşĭ va fi îndeplinitŭ funcţiunile de nutriţiune şi reproducţiune fără sĕ fi urmăritŭ vre-unŭ scopŭ în viaţa lui.

In fine d-lŭ Paulianŭ termină ḑicêndŭ, că verĭ de câte orĭ s'a produsŭ câte-o revoluţiune în sciinţe, negaţiunea fiinţei supreme nu a pututŭ nicĭodată fi adusă de sciinţă, şi aci ne citesce următorulŭ pasagiu din tratatulŭ, de Cosmogonia alŭ d-lui Fay care vorbesce astfelŭ:

»Nu este adevĕratŭ că sciinţa vre-odată a ajunsŭ prin ea însaşi la acéstă negaţiune. Negaţiunea se produce la unele epoce de luptă în contra instituţiunilorŭ trecutului. Astfelŭ găsimŭ câţiva filosofĭ athei la căderea vechei societăţĭ greco-romane, la finele seculului XVIII-lea şi póte chiar astăḑĭ, pentru că intră în geniulŭ luptei de a căuta sĕ se sdrobéscă arma, chiar în mâna adversarului. Incetândŭ lupta, numai decâtŭ spiritele se întorcŭ la verităţile eterne, spăimântate în fondŭ că le-a combătutŭ aşa de multŭ timpŭ. Una din cele mai admirabile întórcerĭ de feliulŭ acesta, este votulŭ prin care conventulŭ francesŭ a declaratŭ în 7 Maiu 1794, că naţiunea francesă recunósce esistenţa fiinţei supreme.»

ţare şi prin imputinarea cheltuelilorŭ nu se potŭ suporta sarcinele statului. Trebue sĕ se folosescă isvórele ce stau la disposiţiune, ca zacharulŭ, vinulŭ şi berea. Sporirea dării de consumŭ, carne nu e corectă, der o votéză de astă dată.

Ministrulŭ *Tisza* încă e de părere că cu aşa mijlóce micĭ nu se reguleză finanţele. Sanarea rĕului trebue sĕ se încerce in prima liniă prin sporirea dărilorŭ indirecte şi numai atuncĭ se póte merge mai departe, când cu acestŭ mijlocŭ nu va dispăre deficitulŭ.

Au mai vorbitŭ şi alţii mai toţĭ pentru proiectŭ, care a fostŭ primitŭ de comisiune.

Prinţulŭ Bulgariei datŭ în judecată.

Agentulŭ din Pesta Philipp Waldapfel a imânatŭ, prin advocatulŭ sĕu, tribunalului civilŭ de acolo o acusaţiune contra prinţului Ferdinandŭ alŭ Bulgariei, precum şi contra contelui Eugen Zichy, prin care cere sĕ i se plătéscă suma de 10.000 fl.

In acusatiunea sa, Waldapfel dice, că atâtŭ contele Eugen Zichy, câtŭ şi prinţulŭ Ferdinand i-au promisŭ o bună rĕsplată pentru paşii întreprinşĭ de elŭ, Waldapfel, în interesulŭ alegerei prinţului Ferdinand ca prinţŭ alŭ Bulgariei.

Tribunalulŭ decise asupra acestei acusaţiunĭ astfelŭ: Acusaţiunea lui Philipp Waldapfel se respinge din oficiu, deórece în privinţa contelui Eugen Zichy nu s'a espusŭ în deajunsŭ basa de dreptŭ, pe când în privinţa prinţului alŭ Bulgariei tribunalulŭ de aci trebue sĕ se declare din oficiu ca incompetentŭ.

Aşa stă lucrulŭ. Se vede că şi alegerea prinţului Bulgariei s'a făcutŭ cam ca alegerile dietale ungurescĭ.

SCIRILE DILEI.

Dumineca, in diua de SS. Arhangheli Michailŭ şi Gavrilŭ, s'a sĕvîrşitu in comuna *Gura rîului* de lângă Sibiiu *sânţirea unei noue bisericĭ* pompóse românescĭ. Nicĭ 30 de anĭ nu suntu de când s'a conceputŭ ideea didirei acestei bisericĭ, er basa fondului s'a pusŭ numai mai târdiu prin d-lŭ jude din Sibiiu Petru Roşca, care pe atuncĭ era in cerculŭ respectivei comune inspectorŭ districtualŭ. S'a continuatŭ apoi sporirea acestui fondŭ cu atâta zelŭ, încâtŭ sub ingrijirea d-lui I. Hannia, directorulŭ seminariului din Sibiiu, care pe atuncĭ se afla în fruntea protopresbiteratului de astădĭ alŭ Săliştei, fondulŭ bisericei a crescutŭ la considerabila sumă de 30 de mii fl. Biserica ce s'a edificatŭ din acestŭ fondŭ corĕspunde prin frumseţea ei unei bisericĭ catedrale. Prin acésta Românii din Gura rîului nĭ-au datŭ încă o dovadă despre adevĕrulŭ devisei: „voesce şi vei pute!« Ei potŭ sĕ fiă mândri de marele actŭ ce l'au sĕvêrşitŭ. La ceremonia sânţirei bisericei lorŭ a luatŭ parte şi Escelenţa Sa Metropolitulŭ Mironŭ Romanulŭ, asistatŭ de numeroşĭ preoţĭ. 'I s'a făcutŭ primire strălucită. — Amŭ dori ca şi pentru şcóle sĕ se lucreze totŭ cu acelaşĭ zelŭ, pentru ca sĕ ridicămŭ şcóle monumentale.

—x—

Numĕrulŭ şcolarilorŭ românĭ, carĭ au cercetatŭ *şcólele industriale* subvenţionate de universitatea săsescă, este: la şcóla industrială din Braşovŭ 149, la cea din Sighişóra 1, la cea din Mediaşŭ 1, la cea din Sibiiu 24, la cea din Orĕştia 33, la cea din Sebeşŭ 9, la cea din Cohalmŭ 2, la cea din Agnita 2, la cea din Bistriţa 17; cu totulŭ 238

Din incidentulŭ *jubileului de 50 de anĭ alŭ Papei,* au plecatŭ Lunea trecută din Budapesta 500 de persóne, ca sĕ lŭ felicite. Intre aceştia se află pe lângă mai mulţĭ membri de ai clerului romano-catolicŭ in frunte cu primatele dela Strigonŭ, şi unŭ insemnatŭ numĕrŭ de laicĭ, bărbaţĭ şi femei. Preasfinţia Sa Episcopulŭ Szabo din Gherla încă s'a dusŭ sĕ-lŭ felicite în numele greco-catolicilorŭ din diecesa sa.

—x—

Adunarea generală de tómnă a comunităţii de avere s'a ţinutŭ, după cum scrie „Fóia Diecesană« din Caransebeşŭ, Joi în 5/17 Noemvrie a. c., în presenţa fişpanului Iakabffy, ca comisarŭ guvernialŭ, sub presidiulŭ d-lui Generalŭ *Traianŭ Doda,* participândŭ la ea 89 de representanţĭ. In loculŭ reposatului vice-preşedinte Iosifŭ Seracinŭ s'a alesŭ d-lŭ membru alŭ comitetului Ilie *Curescu;* apoi de membru efectivŭ în comitetŭ: d-lŭ prof. prep. Patriciu *Drăgălină;* er de membru suplentŭ Iuliu *Musta,* parochŭ în Glimboca. — S'au alesŭ mai departe de *ad latus* la oficiulŭ de economie cu rangulŭ de protoforestier: d-lŭ Iosif Gavári; de forestierŭ pentru cerculŭ Caransebeşŭ: d-lŭ Rudolf Szollosy; de revidentŭ alŭ raţiociniilorŭ in loculŭ reposatului Petru Babeu: d-lŭ Aurelŭ *Marinŭ,* în fine de practicantŭ de forestierie d-lŭ academistŭ abs.: Aurelŭ *Popescu.*

—x—

In *Deşiu* a muritŭ vĕduva Andreiu Rusu în etate de 104 anĭ.

—x—

In capitala »Kulturegylet"-ului ardeleanŭ *siguranţa publică stă câtŭ se póte de rĕu.* Poliţia nu mai pote rĕsbi cu înfrênarea multelorŭ hoţii ce se comitŭ. Diarele ungurescĭ de acolo constată mereu lipsa de ordine şi cerŭ îmulţirea poliţiştilorŭ. Abia decă suntŭ trei sĕptĕmânĭ, de când s'a comisŭ unŭ mare furtŭ prin spargere şi etă acum altulŭ e la ordinea dilei în convorbirile cetăţenilorŭ din Clujŭ. Lunĭ sera, între orele 7—9, pe când o femeeă proprietară de acolo era dusă la teatru, nisce necunoscuţĭ intrară in curtea ei, sparseră ferestra dela o casă şi intrară înăuntru, furară 500 fl. banĭ gata şi mai multe bijuterii preţióse. Paguba se socotesce în 2000 fl.

—x—

Cetimŭ în „Voinţa Naţională": Ni se scrie din Parisŭ, că d-şóra *Maria Bilcescu,* fiica d-lui D. Bilcescu directorulŭ băncii naţionale din Bucurescĭ, a trecutŭ într'unŭ modŭ forte strălucitorŭ esamenulŭ de licenţă în dreptŭ. S'au presentatŭ 528 candidaţĭ printre carĭ d-ra Bilcescu a dobânditŭ ânteiulŭ locŭ, ceea-ce este unŭ succesŭ fără seamĕnŭ pentru streinĭ, de aceea profesorii au şi adusŭ tinerei nóstre compatrióte cele mai căldurose felicitărĭ. Felicitămŭ pe tinĕra nóstră compatriotă, care face multă onóre ţĕrii sale şi bucurie familiei!

—x—

La plângerile evreului Nathan, despre carĭ făcurămŭ amintire în numĕrulŭ de erĭ, rĕspunde „Kolozsvar", dicêndŭ că *„Maghiarilorŭ de confesiunea lui Moise"* pentru aceea nu lĭ-s'a datŭ unŭ locŭ mai alesŭ intre confesiunĭ cu ocasiunea presentărei acestora înaintea Maiestăţii Sale, fiindŭ-că ei nu s'au presentatŭ ca confesiune, în numele lorŭ nu capulŭ bisericei a vorbitŭ, ci Horovitz, care nu este rabinŭ. — Bucuria d-lui Trefort de noua descoperire: Maghiarĭ de confesiunea lui Moise!

—x—

La poşta din *Galszecs,* in Ungaria de nordŭ, s'a constatatŭ *lipsa unei pungĭ cu 650 fl.,* trimişĭ din Varanno casei de economii şi de creditŭ de acolo. Conductorulŭ poştei, asupra căruia cade banuiala d'a fi comisŭ furtulŭ, s'a predatŭ judecătoriei de cercŭ, care ancheteză.

—x—

Poliţia din locŭ, visitândŭ măcelăriile din Blumĕna, *a confiscatŭ* mai multe *cumpene false* şi pe lângă acésta a pedepsitŭ pe proprietarii lorŭ.

—x—

Deunădile notarulŭ *Puza* din *Vişeu* şi părintele *Petrovicĭ* din *Surducŭ* s'au dusŭ împreună cu altii la vĕnătore de urşi. Se aşedaseră la pândă. Deodată se observă o mişcare într'o tufă. Părintele Petrovicĭ trase cu puşca, der spre gróza lui, n'audi morăitulŭ ursului, ci vaetele — notarului. Ilŭ împuşcase. Notarulŭ e în periculŭ de mórte, glonţulŭ nu i s'a scosŭ încă de medicĭ.

—x—

Scolarulŭ gimnasialŭ Bela Hajos din Pesta e predatŭ judecătoriei penale, fiindŭ că cu o cheiă falsă a *comisŭ unŭ furtŭ* la politechnicŭ. Cercetarea poliţienéscă e deja terminată. La şcolarŭ s'au găsitŭ diferite obiecte technice.

Cestiunĭ bisericescĭ.

Cetimŭ în „Candela" din Cernăuţĭ:

In şedinţa din 21 Octomvre a. c. a camerei deputaţilorŭ din Viena fu primită legea congruei pentru preoţimea ortodocsă de păstoriă din Dalmaţia şi ameliorarea salarielorŭ i-se va începe acum dela 1 Ianuariu 1888. Acesta e mare succesŭ, luândŭ în vedere, că ameliorarea are sĕ urmeze din cassa statului şi cumcă camera deputaţilorŭ se compune mai-că totă din eterodocşĭ.

Intrebarea despre unirea bisericei anglicane cu biserica ortodoxă se trage acum de vre-o câteva decenie şi judecândŭ după starea ei de faţă se póte spera, că nu-i departe timpulŭ, când ea se va şi hotărî definitivŭ. La începutŭ avea ea caracterŭ literarŭ şi s'a vĕdutŭ, că bărbaţi învĕţaţĭ se interesau de dênsa. Teologii anglicanĭ s'au încredinţatŭ, nu numai că adevĕrulŭ şi antricitatea e în partea rĕsăritului ortodoxŭ, ci au rĕspicatŭ şi speranţa, că ortodoxia va avé unŭ viitorŭ mare. De pe terenulŭ literarŭ a trecutŭ întrebarea despre unirea bisericei anglicane cu biserica ortodoxă pe terenulŭ practicŭ. Acesta s'a marcatŭ mai alesŭ la anulŭ 1874. Acum se facŭ pertractările între primii prepuşĭ ai bisericei anglicane şi între prepuşii bisericei rusescĭ şi grecescĭ. După datele ultime întrebarea acésta se va trata în scurtŭ timpŭ în sinodulŭ din Constantinopolŭ şi în sinodulŭ din Rusia, şi cum se va alege întrebarea controversată despre canonicetatea episcopatului anglicanŭ, unirea bisericei anglicane cu biserica ortodoxă se va socoti sĕvêrşită, — cu atâtŭ mai vêrtosŭ, fiindcă în cele principale înţelegerea e făcută între ambele bisericĭ în privinţa întrebărilorŭ dogmatice şi liturgice.

„Societatea ortodoxă palestinénă" şi a datŭ la lumină raportulŭ în privinţa activităţii sale pentru totŭ restêmpulŭ de cinci anĭ, de când esistă. Intre membrii ei este împĕratulŭ şi împărătesa Rusiei şi toţĭ ierarchii bisericei rusescĭ. Problema principală a societăţii este a scutì şi a întări Ortodoxia în leagĕnulŭ ei — în pământulŭ celŭ sântŭ. Inainte de urdirea Societăţii se lăpĕdară în restimpŭ de 20 de anĭ 8000 de inşi de ortodocsiă. In primulŭ anŭ alŭ esistinţei societatea şĭ a deschisŭ patru scóle de băieţĭ. Pentru a avé învĕţătorĭ bunĭ a făcutŭ în Nazaretŭ unŭ „pension" cu cursulŭ

(16.)

LOGOFĔTULŬ MATEIŬ

NOVELĂ

— O scrisóre dela mama! — grăì ea şi scoţĕnd'o din buzunarŭ, i-o întinse Radei. — Imĭ scrie multe de tóte de pe acasă şi par'că aşa'mi cade de bine când o cetescu! Ţine de vedĭ şi d-ta ce'mĭ scrie! — gătà Maruţa vorba, îi dedu scrisórea şi se uita cu ochii plini de lacrimĭ la Rada.

Rada luà scrisórea, dér o ţinea în mână şi se uita la acéstă scrisóre ca şi cum ar fi gânditŭ în sine: »la ce'mĭ trebuesce, décă nu sciu carte", căcĭ mai multŭ ar fi dat'o înderetŭ decâtu ar fi ţinut'o.

— N'a'ţi scrisórea Maruţo, căcĭ eu n'am învĕţatŭ carte!

Maruţa făcù nisce ochĭ marĭ ca şi cum s'ar fi mirândŭ de acésta, luà însă scrisórea, o poftì pe Rada sĕ şédă josŭ, se puse şi ea şi începù se vorbéscă.

— Sĕ ţĭ-o cetescŭ eu, décă'i aşa, — dise ea şi ar fi şi începutŭ sĕ o cetéscă décă Rada n'ar fi întrerupt'o cu vorba:

— Lasă Maruţo, ţie 'ţĭ scrie, nu se cade sĕ sciu şi eu ce'ţĭ scrie. Cu tóte acestea décă tocmai vrei, spune'mĭ aşa pe scurtŭ ce se cuprinde în ea.

Maruţa aruncà o privire naivă la Rada, şi fără sĕ bage de sémă ce face, cetì totă scrisórea alŭ cărei cuprinsŭ nu era cine scie ce lucru mare. Erau nisce scirĭ de acasă, carĭ, potŭ dice, numai Maruţei i se păreau ceva deosebitŭ. La sfârşitulŭ scrisórei încheia mamă sa cu vorbele:

„Maruţo, fii cu minte, ca Dumnedeu sĕ'ţĭ dea norocŭ".

Astfelŭ se încheia scrisórea şi aceste vorbe îi cădeau atâtŭ de bine Maruţei, tocmai acum în ajunulŭ plecărei sale, când avea sĕ întovărăşéscă pe cocóna Elleftera la o viă pentru o cură de struguri.

Maruţa de prima dată se depărta din satŭ pentru unŭ timpŭ mai îndelungatŭ şi póte că décă altădată s'ar fi întêmplatŭ acésta, nu i-ar fi părutŭ aşa grea despărţirea.

Scia că mâne are sĕ plece, scia că tóte lucrurile suntŭ aşedate, şi diminéţă de cu zorĭ va fi pe drumŭ şi gândea în sine:

„Câtŭ ar fi de bine, décă s'ar amâna plecarea, căcĭ câte-odată are zodii cocóna Eleftera, dér de i-ar veni tocmai la nópte!«.

Şi pe când cetea şi pe când vorbea cu Rada, Maruţa nu'şi putea lua gândulŭ dela diua de mâne, dela diua plecărei.

»D'ar veni astă séră Mateiu«, îşĭ gândea ea, dér aducêndu-'şĭ aminte de hotărîrea lui, mototolì scrisórea, o băgà în sînŭ, şi de nĕcazulŭ ce o cuprinse, par'că'i părea bine că mâne are sĕ plece.

— Leliţă Rado, scii d-ta că diminéţă plecămŭ, eu şi cocóna Eleftera, adecă cocóna Eleftera, şi eu trebue sĕ o însoţescŭ?".

— Sciu Maruţo, — dise Rada, — mĭ-ai mai spusŭ odată, mĭ-a spusŭ şi cocóna. Cum sĕ nu sciu, décă m'a lăsatŭ pe mine se fiu pe lângă casă sĕ grijescŭ de fete şi se chiverniseseŭ ale curţei! De una... tocmai bine că te ducĭ, căcĭ în sĕptĕmâna asta vine fata scutarului şi scii... par'că nu-i tocmai cu cale... — grăì Rada, dér a fostŭ întreruptă de Maruţa.

— De ca sĕ nu fiă cu cale, leliţă Rado? Fiecare face cum vrea. Treba lui! Eu... adecă când l'am vĕdutŭ mai ântâiu... dér nicĭ atuncĭ nu credeam că Mateiŭ ţine aşa de multŭ la mine. — Astfelŭ vorbì Maruţa cu tóte că în ea simţea o mare nedumerire şi'i era greu de totŭ când dicea aceste vorbe.

Când gătà cu vorbele, voi sĕ'şĭ ia din lădiţa ei o basma. Când deschise însă lada, tresărì, se uità lungŭ în ladă şi apoi trântì capaculŭ pe ea. Era aprópe gólă lada. Lipseau hainele lui Mateiŭ, şi cum lipseau, nu erau haine de ajunsŭ, ca sĕ se umple lada pe deplinŭ. Numai cu hainele logofĕtului se umplea, par'că anume era croită pentru hainele duorŭ persóne.

Tare ciudă îi era Maruţei că lipsescŭ hainele lui Mateiŭ. Cum le îngrijea ea, cu câtă plăcere le aşeda ea şi le păstra, şi acum când vedea că lada e gólă, simţea şi ea unŭ golŭ în inima sa.

După ce se mai linişti puţintelŭ, se aşedà pe unŭ scaunŭ şi rĕmase par'că fără putere, căcĭ mânile şi-le

de patru anĭ sub conducerea lui A. Chesma, fostŭ alumn in Academia spirituală din Moscva. A făcutŭ şi douĕ scóle de copile, una in Nazaretŭ şi alta in Bairutŭ şi apoi incă una aprope de Ierusalimŭ. In timpulŭ de faţă suntŭ in scólele acelea 100 de băieţĭ şi la 300 de copile. Societatea a făcutŭ apoi biserice in Mjdela (vechia Magdala) şi Iafa, a datŭ 16.000 de ruble patriarchului din Ierusalimŭ, ca sĕ innoiască biserica patriarchală şi a statŭ într'ajutorŭ şi archimandritului Antonin la rădicarea bisericei in loculŭ Inălţării Domnului. Societatea s'a mai ingrijitŭ a le uşura inchinătorilorŭ rusesci calea la pămentulŭ celŭ săntŭ şi a le asigura întorcerea, inlăturândŭ neajunsurile, carĭ aveau ei sĕ le sufere mai inainte, ér în timpulŭ petrecerii lorŭ în Ierusalimŭ sĕ aibă unde locui. Spre a le mulţămi şi trebuinţele spirituale, societatea a făcutŭ unŭ depositŭ de cărţĭ religióse, eră misiunea ierusalimiténă a fostŭ înmulţită cu doi membrii, carĭ sĕ aibă a ţine conversaciunĭ cu inchinătorii, a le face cetirĭ şi a-i conduce in loculŭ săntŭ. Societatea sprijinesce şi săpăturile incepute în Ierusalimŭ, a cărora importanţă a fostŭ recunoscută de »Societatea arheologică palestinenă«. De aceea a trimis bărbaţĭ invĕţaţĭ la Ierusalimŭ, Sinai, Constantinopole şi în alte locurĭ, ca sĕ dobĕndescă cunoscinţa monumintelorŭ vechimii sânte şi sĕ culegă date despre pămentulŭ celŭ săntŭ. In fine spre a da informaţiunĭ publicului celui mare despre pămentulŭ celŭ săntŭ, societatea continuă a da la lumină cărţĭ populare.

APELŬ*)

Presidiulŭ comitetului provisoriu alŭ „Reuniunei femeilorŭ române din Aradŭ şi provincia", in provocările esmise deodată cu listele distribuite pentru conscrierea membrilorŭ, ordonéză: „a se trămite listele dimpreună cu tacsele incurse cassei consistoriale din Aradŭ".

Conformŭ § 10 din statute, „tacsele de membrii şi contribuirile benevole colectate pe teritoriulŭ patriei forméză fondulŭ Reuniunei".

Prin urmare manipularea acestui fondŭ compete Reuniunei.

Conformŭ § 13. „Afacerile Reuniunei le indeplinesce: a) Adunarea generală. b) Comitetulŭ. c) Oficialii".

Conformŭ §. 21 b) „Administrarea averei reuniunei" cade în competinţa comitetului; şi în specialŭ conformŭ §. 25 nr. 2. „Cassiera are de a ţiné evidenţa regulată despre averea Reuniunei."

In urma acestorŭ disposiţiunĭ a statutelorŭ, ordonaţiunea de mai susŭ este în contradicere cu statutele Reuniunei.

Din acea ordonaţiune se vede indigetată desfiinţarea Reuniunei, care abia e in stadiulŭ de infiinţare: fiindŭ a se administra averea Reuniunei prin eparchia română gr. or. din Aradŭ conformŭ § 27 numai după desfiinţarea Reuniunei.

Esprimându-ne părerea de rĕu pentru ignorarea statutelorŭ, nouĕ atâtŭ de preţiose: Ca sĕ nu dămŭ ansă a se pute aplica §. 29 asupra Reuniunei nóstre:

Apelămŭ la zelulŭ şi bunulŭ sĕmţŭ alŭ tuturorŭ femeilorŭ române, şi la alŭ domnilorŭ, cărorŭ li se vorŭ fi distribuitŭ liste spre colectare a membrilorŭ: sĕ binevoiéscă a le trimite acele dimpreună cu tacsele incurse: casierei comitetului, domnei *Letiţia Oncu*, Aradŭ, Pe ţofi utcza 1 sz. care şi până acum a administratŭ cu multŭ zelŭ averea destulŭ de considerabilă a reuniunei.

Macău, în 5 (17) Noemvre 1887.

In numele maiorităţii femeilorŭ din comitetulŭ prov. alŭ reuniunei, şi în conţelegere cu mai mulţĭ membrii înscrişi:

Petronela Cornea,
membră a comitet prov. şi colectantă.

*) Rugămŭ tóte foile românescĭ din patriă sĕ binevoé că a reproduce în preţuitele lorŭ colóne acestŭ apelŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PARIS, 24 Noemvre. — *Ferry şi Raynal s'au esprimatŭ într'o convorbire cu Grévy, că demisiunea lui ar privi o ei ca inevitabilă resolvare a crisei. Grévy a declaratŭ că numai atuncĭ va resemna, décă se va dovedi imposibilitatea de a guverna. Ei au rĕspunsŭ, că acésta o dovedescŭ, deórece e cu neputinţă sĕ formeze cabinetulŭ.*

După amedĭ conferì Grévy cu delegatulŭ radicalŭ Maret, căruia îi declară că a luatŭ hotărîrea sĕ se retragă. Va invita pe Ribot sĕ formeze ministeriulŭ, spre a se întruni congresulŭ ca sĕ alégă unŭ nou preşedinte. Décă Ribot va refusa, atuncĭ va ruga pe Goblet. Totodată va emite unŭ mesagiu vestindŭ că retragerea sa nu e voluntară, ci silită.

Scirĭ poliţienescĭ. Ca completare a scirei ce amŭ publicat'o deunădile despre impuşcarea unui streinŭ într'unŭ hotelŭ de aci, se comunică că nenorocitulŭ este candidatulŭ de învĕţătorŭ Istvan Kolcza din Zalan.

Erĭ nópte, cărăuşulŭ Ilie Stroia din Strada Şaţgosŭ (Schutzgasse), rupêndŭ stoborulŭ grădinei fotografului Leopold Adler aflătóre în acea stradă, intră cu doi cai ai sĕi în grădină şi îi lăsă sĕ pască. Contra lui Stroia s'a făcutŭ arătare la autoritatea competentă.

Erĭ séra, unŭ cismarŭ din Bluměna provocă înaintea locuinţei sale, în urma unei certe cu nevasta unui chelnerŭ unŭ astfelŭ de scandalŭ, încâtŭ se adunară vecinii şi mai mulţi trĕcĕtorì acolo şi criticară în modulŭ celŭ mai desaprobătorŭ brutala purtare a cismarului. Comisarulŭ cercului Bluměna, care tocmai mergea acasă, puse de arestă imediatŭ pe escedentŭ, care a fostŭ corĕspundĕtorŭ pedepsitŭ adĭ de căpitănia oraşului.

Erĭ s'a găsitŭ în Uliţa nouă de josŭ unŭ cercelŭ de aurŭ. Păgubaşulŭ şi-lŭ póte lua dela poliţiă.

DIVERSE.

Şerpii. — Nu fără mirare amŭ cititŭ lucrarea statistică a doctorului francesŭ Coutance, profesorŭ dela scóla de medicină novală, asupra morţilorŭ causate de şerpĭ. Noi, carĭ trăimŭ departe de acei teribilĭ inamicĭ ai omului, suntemŭ porniţĭ a trata ca romanţe sĕu poveştĭ tragice aceste naraţiunĭ seriose. Cu tóte acestea ele suntŭ adevĕrate. Mii de victime pierŭ în fiă-care anŭ din causa muşcăturilorŭ de şerpĭ. Doctorulŭ Coutance a culesŭ din statisticele medicale ale diferitelorŭ ţĕrĭ şi s'a vĕdutŭ că numai cea din Calcuta, făcută de doctorulŭ Froyer, se suie la gróznica sumă de douĕ-decĭ de mii de victime pe anŭ, făcute de trei şerpĭ indianĭ: Naja, Bangore şi Krait. La S-ta Lucia la Antille, media victimelorŭ anuale de individile înţepate de Fringonocefalo e de o sută optŭ-decĭ. Cam totŭ atâtŭ e şi la Martinica. Vine la rêndŭ apoi Brasilia, Birmania, Columbia, Peru şi insulele Filipine. Casurile de muşcătură de viperă suntŭ dese şi în Francia şi în totă Europa meridională. In cei din urmă şese anĭ, numai în departamentele Vandea, Loira inferióră, unde suntŭ forte multe vipere, s'au constatatŭ trei sute douĕ-decĭ de casurĭ din care şese-decĭ şi douĕ mortale. Din acésta se póte înţelege terórea inspirată de şerpĭ, superstiţiunile, credinţele fantastice în poporaţiunile mai puţinŭ culte. Cu şerpii nu se póte lupta nimenĭ ş'adesea cei mai micĭ suntŭ cei mai teribilĭ.

Epoca secerişului în diferitele ţĕrĭ ale lumei. — Este interesantŭ a arăta pe lunĭ epoca secerişului în diferite părţĭ ale lumei. Acésta dă o idee asupra sesonului recoltelorŭ în diferite ţĕrĭ, în raportŭ cu temperatura. Ast-felŭ după „Economia Naţională":

In *Ianuarie*, secerişulŭ se termină în cea mai mare parte a districtelorŭ Australiei şi se începe în Noua-Zelandă, în Chili şi în câte-va regiunĭ ale Americei de sudŭ.

In *Februarie*, secerişulŭ începe în părţile dinăuntru ale Egiptului şi în Indii.

In *Martie*, secerişulŭ se continuă în aceste douĕ ţĕrĭ.

In *Aprilie*, secerişulŭ se face în Siria, în Cypru, pe cósta Egipténă, la Cuba, la Mexicŭ, în Persia şi în Asia-Mică.

In *Maiu*, secerişulŭ se face în Asia centrală, în Persia, în Asia-Mică, în Algeria, în Siria, în Marocŭ, la Texas, în Florida, în China şi Japonia.

In *Iunie*, secerişulŭ se face în California, în provinciele meridionale ale Statelorŭ Unite, în Spania, Portugalia, Italia, Ungaria, Turcia, Rumelia, Rusia-Meridională, România, Franţa de miadă-di, Grecia, Sicilia, Colorado etc.

In *Iulie*, secerişulŭ începe de ordinarŭ în sudulŭ şi în centrulŭ Englíterei, se urmeză în Statele-Unite, Indiana, Mechigan, Chio, Noua-Englitera, New-York, Virgina, şi Canada de susŭ. Secerişulŭ este activŭ în Francia Germania, Austria, Italia, Elveţia, şi Polonia.

In *Augustŭ*, continuarea secerişului în aceste ţĕrĭ şi începerea în Belgia, Holanda, Canada de josŭ, Danemarca.

In *Septemvre*, secerişulŭ este în Scoţia, în câteva părţĭ ale Englíterei, în America, în Suedia, în Rusia de nordŭ.

In *Octomvre*, secerişulŭ grâului, ovĕsului etc. în Scoţia; alŭ porumbului în America.

In *Noemvre*, se începe secerişulŭ în Africa de sud, în Perou, şi în nordulŭ Australiei.

In *Decemvre*, se începe secerişulŭ în Statele dela Plata, în Chili şi în Australia de sud.

In aceste din urmă lunĭ, vegetaţiunea nóstră europénă este suspendată şi adesea solulŭ dispare sub zăpadă.

Necrologŭ. — Anastasia Rotariu născ. Popŭ, ca soţiă, Onisimŭ Rotariu, preotŭ gr. cat. şi George Rotariu, economŭ, ca fraţĭ, în numele lorŭ şi al numĕroşilorŭ lorŭ consângenĭ şi amicĭ anunţă cu inima frântă de durere mórtea bunului sĕu soţŭ respective frate *Teodorŭ Rotariu*, invĕţătorŭ la scóla fundaţională din Năsĕudŭ, care în urma unui morbŭ îndelungatŭ de plămânĭ şĭ-a finitŭ cursulŭ neobositei sale vieţi la 14 Noemvre 1887 la órele 10 p. m. în alŭ 55-lea anŭ alŭ etăţii. Osămintele repausatulu se vorŭ aşeda la repausulŭ eternŭ în cimitirulŭ gr. cat. din Feldru în 17 Noemvrie la 10 óre a. m. *Năsĕudŭ*, 15 Noemvre 1887.

Fiă-i ţĕrina uşóră şi memoria eternă.

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Muresianu.**

---

lăsase sĕ atêrne în voia lorŭ şi cum sta astfelŭ, ochii totŭ aţintiţi la ladă îi ţinea, şi cum vedea lada, în închipuirea ei apărea Mateiŭ totŭ aşa de bunŭ băiatŭ cum îlŭ cunoscuse cu ceva mai înainte, şi se cugeta la vorbele, ce le-a disŭ despre Mateiŭ, şi'i părea rĕu că a rostitŭ acele vorbe.

Rada o întrebà despre pricina neliniştei sale, ér Maruţa o privì cu ochii ei cei cam împaienginaţĭ, îşi apucà apoi vêrfulŭ dela cosiţă şi'lŭ rĕsucea cu amêndouĕ mânile, şi cum îlŭ rĕsucia mereu, îşi întórse privirea dela Rada şi rĕmase uitându-se în vêrfulŭ cosiţei.

Intr'unŭ târdiu începù sĕ vorbéscă.

— Am vrutŭ sĕ'mĭ scotŭ o batistă şi după ce am deschisŭ lada şi am vedut'o că este mai golă ca altădată..., ântâiu nu sciamŭ ce sĕ credŭ, dér îndată mĭ'am adusŭ aminte, — grăì ea aruncândŭ ochii la Rada, — mĭ-am adusŭ aminte că lucrurile mele le-am aşedatŭ într'o cêrpă pentru a fi gata de plecare.

Aşa dise ea şi după ce isprăvì, rĕmase cu ochii aţintiţĭ la Rada.

— Mâne plecămŭ la viă. — începù érăşĭ Maruţa, se ridicà de pe scaunŭ, şi băgând de sémă că Rada stă în picióre, o poftì încă odată pe scaunŭ, ér Maruţa se puse pe marginea rĕsboiului, ce se afla alăturea.

— Leliţă Rado, — luà vorba Maruţa, — leliţă Rado, scii d-ta încătrău cade via, unde mergemŭ noi? Nu vine în partea muntelui, nu vine către graniţă? Am auditŭ că via cade către Ploescĭ, şi atuncĭ de acolo aşi putea da o fugă până acasă la noi... la noi, leliţă Rado, — grăì Maruţa mişcată. Era atâtŭ de mişcată, încâtŭ nu putea sta la unŭ locŭ şi astfelŭ mai multŭ fără voie se sculà de pe marginea rĕsboiului, merse la ferêstră, de aci la uşe şi apoi îndĕrĕtŭ la rĕsboiu, şi căuta, potŭ dice, ca sĕ liniştéscă mişcarea sufletului prin mişcarea trupului.

Ea nu scia de ce face tóte acestea. Era convinsă că nu mai ţine la Mateiŭ şi de aceea îlŭ vorbea uneorĭ chiar de rĕu, şi cerca sĕ'lŭ uite, dér cu câtŭ cerca şi îşĭ da mai multă silinţă pentru acésta, cu atâtŭ se simţia mai neliniştită.

Rada băgà de sémă că Maruţa se desparte cu greu. Nu dise nimicŭ la întrebarea ei, şi totŭ rĕspunsulŭ ce l'a datŭ a fostŭ ridicarea umerilorŭ, în semnŭ adecă că nu scie încătrău cade viia.

— Sĕ'mĭ aducĭ struguri, — grăì Rada mai pe urmă. — Am auditŭ că struguri ca prin părţile acelea mai anevoie se găsescŭ airea.

— Aşa am auditŭ şi eu, — începù Maruţa, rĕmase însĕ pe gândurĭ şi'i venea par'că sĕ plângă. — Nu sciu, leliţo Rado..., că decâteorĭ se desparte omulŭ ca sĕ mérgă airea, îi cade fórte greu despărţirea. Mi-aducŭ aminte, de când am plecatŭ de a casă, cum îmĭ venea sĕ plângŭ şi par'că unde mĭ-aducŭ aminte, îmĭ vine şi acum sĕ plângŭ, — dise Maruţa şi'ĭ şterse ochii cu tóte că lacrimĭ nu'i curgeau, ei însĕ i se părea că'i curgŭ şi că Rada se uită la ea şi că scie de ce plânge.

— Lasă Maruţo, că'i vedea ce bine are sĕ'ţĭ vină când vei fi acolo cu cocóna Eleftera. Sĕ nu credĭ că cocóna are sĕ fiă totŭ aşa cum este acum la moşiă. Nu. Dómne feresce! Asta ţi-o spunŭ eu ca sigurŭ, căcĭ multe am mai vĕdutŭ în lume. Cocónele cum schimbă aerulŭ, se schimbă şi ele cu totulŭ. S'o scii dela mine, — afirmà Rada făcêndŭ din ochĭ.

— Aşa este, leliţă dragă, — grăì Maruţa, — nu mĭ-ar fi de locŭ urîtŭ décă..... ai fi şi d-ta...,dér aşa... singură!

O bucată de vreme stară amêndouĕ fără sĕ dică vr'unŭ cuvêntŭ şi când Maruţa ridicà ochii din pămênt, îşĭ întâlnì privirea cu a Radei şi fără sĕ fi avutŭ gând póte, începù sĕ vorbéscă.

— Am sĕ scriu mamei acasă şi te rogŭ pe d-ta sĕ-mĭ dai scrisórea la primăriă.

— Bine, bine Maruţo, — grăì Rada. — Scrie'ţĭ scrisórea şi vin eu de diminéţă când va fi sĕ plecaţĭ, căcĭ şi aşa am sĕ mĕ scolŭ de diminéţă, póte îmĭ mai spune ceva cocóna Eleftera. — Nópte bună! Vedĭ de te culcă ca sĕ te odihnescĭ bine, căcĭ mâne mergeţĭ totă diuliţa până la Bucurescĭ şi abia séra târdiu ajungeţĭ. Vedĭ de te odihnesce bine, căcĭ până la Bucurescĭ numai odată conăciţĭ la Tămădău şi calea'i lungă şi cu obosélă; décă nu dormĭ cum se cuvine, e o pocanie pe capulŭ tĕu. — Nópte bună! — repetà Rada şi plecà.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 22 Noemvre st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	98 60
Rentă de hârtiă 5%	98.60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	95.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 25
Bonurĭ rurale ungare	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 25
Bonurĭ rurale transilvane	104 40
Bonurĭ croato-slavone	104 25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 90
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinuluĭ	123.25
Renta de hârtiă austriacă	88 —
Renta de arg. austr.	81.10
Renta de aurŭ austr.	111 70
Losurile din 1860	134 50
Acţiunile băncei austro ungare	888 —
Act. băncei de creditŭ ung.	282.—
Act. băncei de creditŭ austr.	273.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	9.95
Mărcĭ 100 imp. germ.	61.72
Londra 10 Livres sterlinge	125.25

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 9 Noemvre st. v. 1887.

	Cump.	vend.
Renta română (5%)	$93\frac{1}{2}$	$94\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
» convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
» „ „ (5%)	$91\frac{3}{4}$	$92\frac{1}{4}$
» » urban (7%)	103—	104—
» » „ (6%)	96—	97—
» » » (5%)	$87\frac{1}{2}$	$88\frac{1}{2}$
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	$14.\frac{1}{4}$	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.03	2.04

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 23 Noemvre st. n. 1887.

		Cump.		Vend.
Bancnote romanescĭ		8.60		8.63
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.89	»	9.95
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.25
Imperialĭ	»	10.20	»	10.26
Galbenĭ	»	5 89	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	111.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

TARIFA
anunţurilorŭ şi insertiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. —cr. 6.

Pentru insertiunĭ şi reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repeţirĭ se acordă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de	3— 4 orĭ	10%
„ „ „	5— 8 „	15%
„ „ „	9—11 „	20%
„ „ „	12—15 „	30%
„ „ „	16—20 „	40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ		50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ si postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovu la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 ore 01 minută dimineţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineţa.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 oră 55 minute după amedĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovu:

Trenulu de persone Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulu mixtŭ Nr. 316: 9 ore 52 minute sera.

2. Dela Bucurescĭ la Braşovu:

Trenulŭ acceleratŭ Nr. 301: 10 ore 12 minute sera.
Trenulŭ mixtu Nr. 317: 2 ore 32 minute după amedĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Reşnovu-Zernescĭ-Branŭ*: 12 ore 30 min. după amedĭ.
b) „ „ „ *Zizinu*: 4 ore după amedĭ.
c) „ „ in *Secuime* (S. Georgĭ): 1 oră 30 minute noptea.
d) „ „ la *Făgăraşu*: 4 óre dimineţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre dimineţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Reşnovu-Zernescĭ-Branu* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amedĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 ore a. m.
c) Din *Secuime* la Braşovŭ: 6 óre sera
d) „ *Făgăraşu* la Braşovŭ: 2 óre dimineţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute sera.

Tipografia ALEXI, Braşovu.